

Projekt

**UCHWAŁA NR IV/20/24
RADY GMINY TUREK**

z dnia 20 czerwca 2024 r.

w sprawie zmiany imienia Szkole Podstawowej w Żukach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zmianą) oraz § 2 ust. 1 i 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2736) Rada Gminy Turek uchwala, co następuje:

§ 1. Szkole Podstawowej w Żukach zmienia się imię na Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Żukach.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2024 r.

Przewodniczący Rady

Ireneusz Kolenda

Uzasadnienie
DO UCHWAŁY NR IV/20/24
RADY GMINY TUREK

z dnia 20 czerwca 2024 r.

w sprawie zmiany imienia Szkoły Podstawowej w Żukach

Zgodnie z § 2 ust. 1 i 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, szkole zmienia imię organ prowadzący szkołę na wniosek rady szkoły, a w przypadku jej braku, na wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego. Szkoła Podstawowa w Żukach nie posiada rady szkoły, dlatego wpłynął wspólny wniosek trzech organów statutowych: Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego o zmianę imienia Szkoły na Marii Skłodowskiej-Curie.

W uzasadnieniu o zmianę imienia przedstawiono dokumenty i fakty odnoszące się do używania różnych form nazw patrona Szkoły. 13 grudnia 1966 r. władze szkoły złożyły podanie z prośbą o nadanie Szkole imienia. Podanie skierowane było do Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego. Dnia 21 grudnia 1966 r. Szkoła w Żukach otrzymała oficjalne pismo zwrotne Nr O.Ib-19a/17/66, nadające przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego nazwę szkoły o brzmieniu Szkoła Podstawowa Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego im. Marii Curie-Skłodowskiej w Żukach. W dokumentacji szkoły (np. arkusze ocen) oraz w Kronice szkolnej opisującej wydarzenie nadania szkole imienia widnieje pieczęć szkoły z takimi właśnie danymi. Z czasem dyrektor szkoły używał w oficjalnej dokumentacji szkoły i na jej pieczęciach (np. w arkuszach ocen) brzmienia „Szkoła Podstawowa im. Marii Curie-Skłodowskiej”. Kolejny dyrektor około 1996 r. zamienił kolejność nazwisk stosując w urzędowej dokumentacji szkoły i na jej pieczęciach - „im. Marii Skłodowskiej-Curie w Żukach”. W Systemie Informacji Oświatowej, Głównym Urzędzie Statystycznym czy nad wejściem głównym do szkoły na tablicy urzędowej, widnieje Szkoła Podstawowa im. Marii Curie Skłodowskiej w Żukach. Podsumowując, w różnych okresach czasu w obiegu funkcjonowały trzy wersje: 1) Szkoła Podstawowa Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego im. Marii Curie-Skłodowskiej w Żukach; 2) Szkoła Podstawowa im. Marii Curie-Skłodowskiej w Żukach; 3) Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Żukach

Analiza różnych źródeł dotyczących zasad pisowni w języku polskim nazwisk dwuczłonowych oraz szeregu informacji biograficznych związanych z polską noblistką, pozwala wysnuć poniższe wnioski:

- zasady języka polskiego jednoznacznie rozstrzygają, że żeńskie nazwiska dwuczłonowe zapisujemy z łącznikiem. Pierwszym członem jest nazwisko rodowe, a drugim – nazwisko męża. Choć językoznawcy opowiadają się za odmiennymi wersjami, jeśli chodzi o przykład Marii Skłodowskiej-Curie, przy czym każdy z nich inaczej uzasadnia swoją opinię, co do kolejności nazwisk polskiej uczzonej,

- we Francji funkcjonujący zwyczaj pisania nazwisk dwuczłonowych jest odwrotny, dlatego mamy Marie Curie-Skłodowska, ponieważ nazwisko rodowe lub panińskie pisze się w drugiej kolejności. Stąd na grobowcu w Panteonie, zgodnie z francuskim zwyczajem, wyryto napis Marie Curie-Skłodowska.

- nazwiska Marii zamiennie były pisane na przestrzeni biegu historii naszego państwa, np. w podwarszawskiej gminie ulica nazywa się inaczej na każdym z jej trzech odcinków. Jeden fragment nosi nazwę C. Skłodowskiej, drugi: Curie-Skłodowskiej, a trzeci: Marii Curie-Skłodowskiej. W Sopocie mamy ulicę Skłodowskiej-Curie, a w Gdyni: Curie-Skłodowskiej. Warszawskie Centrum Onkologiczne, które w 1932 roku zostało założone z inicjatywy Marii Skłodowskiej-Curie, ustaliło właśnie taki porządek członów nazwiska chemiczki. Jednemu z lubelskich liceów patronuje Skłodowska-Curie, ale już uniwersytetowi: Curie-Skłodowska,

- sama Uczona podpisywała się wielorako, np.: Marie Curie, Madame Curie, Madame Pierre Curie (jako autorka książki „L’isotopie et les éléments isotopes, Société de Physique”, Paris 1921), Madame Skłodowska Curie (w rozprawie doktorskiej z 1903 roku), Marya Skłodowska-Curie (w rozprawie doktorskiej wydanej w języku polskim).

Wnioskodawcy podkreślają, iż pomimo tej różnorodności zapisów nazwiska polskiej uczzonej i rozbieżności w tym zakresie wydaje się logicznym stosowanie polskiej formy zapisu nazwiska, tj. Maria Skłodowska-Curie. W ten sposób podają to nazwisko polskie encyklopedie i słowniki biograficzne.

We wniosku podkreślono fakt, że Szkoła już od 1966 r. może poszczycić się imieniem tak niezwyklej uczonej i wyjątkowej kobiety. Posiadającej stopnie naukowe z fizyki i matematyki. Pierwszej kobiety, która została uhonorowana Nagrodą Nobla i jedynej, która otrzymała ją dwukrotnie. Uczonej o światowej sławie i ponadczasowych dokonaniach naukowych.

Ceremonia rozpoczęcia roku szkolnego 2024//2025 będzie zarazem terminem uroczystości, o której mówi § 2 ust. 6 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

Uchwała ma zatem charakter porządkujący stan prawny i ujednolicający funkcjonujące w obiegu różne wersje zapisu nazwiska patronki Szkoły.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.